

Nu inzetten op innovatie in duurzame energie voor economische relance

14 april 2020

De strijd tegen het nieuwe corona-virus bracht de Europese economie zo goed als tot een stilstand. De Nationale Bank en het Federaal Planbureau verwachten dat het Belgisch bruto nationaal product met maar liefst acht procent zal dalen dit jaar. De economie zou zich herpakken naar het einde van het jaar en in 2021 terug op hetzelfde niveau als voor de crisis komen. Hoewel we nog in volle corona-crisis zitten beginnen de Europese regeringen zich al voor te bereiden op hoe dat economisch herstel best te sturen. Het zal immers nodig zijn dit zorgvuldig te plannen. De aanpak van de gezondheids crisis toonde hoe beleidsmakers en wetenschappers in het veld kunnen en moeten samenwerken. Hetzelfde zal gelden voor het economisch relanceplan.

De bedrijven, de tienduizenden werknemers en honderdduizend landgenoten die vandaag al rechtstreeks participeren in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie in de productie van elektriciteit, verwarming, koeling, gebouwen en vervoer staan klaar om hier mee aan de kar te trekken en Vlaanderen een voortrekkersrol te laten spelen in Europa. De energiesector is tijdens deze crisis terecht aangeduid als een essentiële dienst. Onze mensen werken elke dag om de noodzakelijke energie te kunnen blijven produceren, verdelen en leveren.

De Europese Commissie, het Internationaal Energieagentschap en een reeks Europese regeringen leggen duidelijk de link tussen de economische relancemaatregelen na de Corona-crisis en de investeringen in een toekomstgerichte innovatieve energietransitie. We verwachten dan ook, in lijn met de oproep van een groeiende groep experts van de Belgische regeringen dat zij zich hierbij aansluiten. De energietransitie is geen kost maar een maatschappelijk winstgevende onderneming, zoals onder meer blijkt uit studies als Drawdown van Paul Hawken.

Investeringen in groene energie-infrastructuur en innovatieve oplossingen zijn de beste en meest kosteneffectieve weg naar economisch herstel op lokaal, regionaal, nationaal en supranationaal niveau eens de corona-maatregelen gradueel verdwijnen en de economie opnieuw moet recht krabbelen. Dit geldt met en zonder de corona-crisis. Maar wij hebben nu de opportuniteit om keuzes te maken: doen wij de relance business as usual of investeren wij de opstartmiddelen meer efficiënt in de duurzame richting? De economische relance zal natuurlijk breder zijn dan alleen de energietransitie. Maar ze moet deze wel mee versterken, en zeker niet vertragen of zelfs tegenwerken.

Europa geeft het goede voorbeeld en duwt op het gaspedaal door zijn activiteiten in het kader van het Innovatiefonds niet te vertragen. Dat is goed voor een ondersteuning van 10 miljard euro tegen 2030. In ieder geval zal een ambitieuzer Belgisch energiebeleid een sine qua non zijn om onze bedrijven te kunnen laten aansluiten. Samen met de Vlaamse onderzoekscentra en deskundigen kunnen wij aanzienlijke Europese fondsen aantrekken. Net zoals wij dat in het verleden deden bijvoorbeeld bij de sluiting van de mijnen, de afbouw van de staalnijverheid, de omschakeling van de textielnijverheid en recent nog bij de start van SALK bij de sluiting van Ford in Genk.

Wij staan achter de Europese Green Deal en dringen er op aan deze onmiddellijk te linken aan de stimulus pakketten. Vrijdag wees de Sociaal-economische Raad van Vlaanderen er nog op dat een algemeen relancebeleid nodig zal zijn dat rekening houdt met de specificiteit van alle sectoren, waaronder de hernieuwbare energiesector. Een helder, afdoend en stabiel investeringskader voor deze toekomstgerichte sector is volgens de SERV cruciaal.

Het VBO lanceerde de ambitie om met ons land in de top 5 van meest competitieve economieën te belanden. De Belgische offshore wind industrie levert vandaag al een voorbeeld hoe dit kan. Ondanks een erg beperkt deeltje Noordzee is België vandaag al wereldtop in de sector. Die plek kunnen we behouden door te zorgen dat nieuwe windparken zich snel kunnen ontplooiën op zee en door innovatie te stimuleren, bijvoorbeeld op het vlak van hernieuwbare waterstof.

Gebruik de stimuleringspakketten dus om investeringen te versnellen in energie-efficiëntie en hernieuwbare verwarming en koeling, elektriciteit, mobiliteit, energie neutrale gebouwen en industriële processen en een voortrekkersrol te spelen in internationale innovatieprojecten. We zien ook extra winstmogelijkheden door tegelijk een maatschappelijk en daarmee ook politiek draagvlak te verzekeren voor deze duurzame relance. De toepassingen van hernieuwbare energie, decentrale opwekking, vraagsturing, sectorkoppeling en energie-efficiëntie zijn steeds competitiever. Ze creëren jobs in Vlaanderen, België en Europa. Tientallen participatieprojecten doorheen Vlaanderen tonen elke dag de meerwaarde van het delen van de baten van deze investeringen voor de koopkracht en bedrijvigheid in eigen land. Met een sterke Europese productiebasis kan Europa wereldwijd industrieel leiderschap tonen. België kan het zich niet permitteren om deze trein te missen. Op langere termijn is een open export gerichte economie als de onze wel degelijk afhankelijk van competitieve productie van relevante goederen en diensten. De duurzame energietransitie is daarvoor het onvermijdelijke referentiekader. Nog belangrijker is dat de nieuwe energietoepassingen zorgen voor een toenemende levenskwaliteit: gezondere lucht, meer rust, comfort. Alleen al daarom zullen zij de standaard zetten.

De energiesector is in staat, bereid, en gepassioneerd om België mee uit de economische recessie te trekken. We willen het, we kunnen het, en we rekenen er dan ook op dat de regeringen in dit land de juiste maatregelen treffen om de duurzame energietransitie te versnellen.

Annamie Vermeylen, Secretaris-Generaal, Belgian Offshore Platform

Bram Claeys, Algemeen Directeur, Organisatie Duurzame Energie Vlaanderen

Caroline Ven, CEO, Blauwe Cluster

Frederik Loeckx, Managing director, Flux 50

Jean Pierre Boydens, Gedelegeerd bestuurder, COGEN Vlaanderen

Jochen Desmet, Voorzitter, AVERE

Kris Van Dingenen, Algemeen directeur, Techlink

Marc van den Bosch, General manager, Federatie van Belgische Elektriciteit- en Gasbedrijven

Niko Deprez, Voorzitter, REScoop Vlaanderen

